

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยวิธีเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้วิจัยได้สรุปผล อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์พัฒนาคุณภาพ การศึกษาแก่งลาดพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 10 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านลาด อำเภอเมือง มหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่งลาดพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียน (15 คน) ซึ่งได้มา โดยการสุ่มแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยวิธีเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง Social Well-Being ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 เรื่องย่อยดังนี้

- 1.1 เรื่องที่ 1 How to Greet Someone
- 1.2 เรื่องที่ 2 How to Introduce Someone
- 1.3 เรื่องที่ 3 How to Thank Someone
- 1.4 เรื่องที่ 4 How to Say Goodbye
- 1.5 เรื่องที่ 5 How to Apologize
- 1.6 เรื่องที่ 6 How to Tell Someone to Do Something
- 1.7 เรื่องที่ 7 How to Ask for Permission
- 1.8 เรื่องที่ 8 How to Ask for Something
- 1.9 เรื่องที่ 9 How to Say No

2. แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาภาษาอังกฤษ หน่วยที่ 12 เรื่อง Social Well-Being ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งแบ่งเนื้อหาออกเป็น 9 เรื่องย่อย จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

- 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อม
- 2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 How to Greet Someone
- 2.3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 How to Introduce Someone
- 2.4 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 How to Thank Someone
- 2.5 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 How to Say Goodbye
- 2.6 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 How to Tell Someone to Do Something
- 2.7 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 How to Tell Someone to Do Something
- 2.8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 How to Ask for Permission
- 2.9 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 How to Ask for Something
- 2.10 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 How to Say No

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อใช้ในการทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนว การสร้างและหาคุณภาพแบบอิงเกณฑ์ (สุรวาท ทองบุ. 2550 : 101-104)

4. แบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ

การดำเนินการทดลอง

1. รูปแบบการทดลอง การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบวิจัยที่มีกลุ่มเดียวและเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest Posttest Design)

2. ขั้นตอนการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดและลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.1 ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 จัดการเรียนรู้ตามแผนการเรียนรู้ที่ 1 เตรียมความพร้อม ซึ่งแจ้งให้นักเรียนทราบถึงกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้น

2.3 จัดการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 เรื่อง Social Well-Being ตามแผนการเรียนรู้ที่ 2 ถึง 10 จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้

2.4 ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยหาค่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้เรียนจากกระบวนการ (E_1) และคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ระหว่างก่อนเรียนกับหลังเรียน โดยการทดสอบที (t -test Dependent Sample)

3. การหาค่าดัชนีประสิทธิผล (The Effectiveness Index : E.I) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้ของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนโดยวิธีของกูคแมน เฟรทเชอร์ และ ชไนเดอร์ (Goodman, Fretcher and Schneider. 1980 : 30-34)

4. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ของความพึงพอใจในการเรียนรู้ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน

สรุปผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 83.85/85.00 ซึ่งมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ที่พัฒนาขึ้นมีค่าเท่ากับ 0.7534 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.34

4. นักเรียนที่เรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .64

อภิปรายผล

1. ด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่อง Social Well-Being สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลการวิจัย พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีคุณภาพตามเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 83.85/85.00 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้วิจัยได้พัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีระเบียบแบบแผน มีขั้นตอนตามหลักวิชาการ และผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ พร้อมสรรพ (2549 : 69) ทะเล เทศวิศาล (2549 : 48) และนารท ศรีละโพธิ์ (2550 : 107)

จากผลการวิจัยที่พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีคุณภาพตามเกณฑ์ E_1 (83.85) ต่ำกว่า E_2 (85.00) น่าจะเป็นเพราะคุณสมบัติพิเศษของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน คือ นักเรียนสามารถเรียนรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง หรือเรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น ๆ ได้นอกเวลาเรียนและวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ทักษะเมื่อมีการฝึกซ้ำบ่อย ๆ ครั้ง จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะมากขึ้น ผลจึงทำให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน (E_2) มากกว่าคะแนนระหว่างเรียน (E_1) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราจกนา ศิริสถิต (2545 : บทคัดย่อ)

ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นนี้มีประสิทธิภาพ 80.89/88.55 กรรณิกา พลบุตร (2549 : 114) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดการเรียนการสอนประกอบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาอังกฤษเรื่อง หลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 80.10/82.14 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (80/80) และ อมรรัตน์ พร้อมสรรพ (2549 : 69) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษจากนิทานพื้นบ้าน ราชวิทยาลัยภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนเซนต์จอห์น พบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.90/86.59 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านดัชนีประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีค่าดัชนีประสิทธิภาพเท่ากับ 0.7534 ซึ่งหมายความว่านักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 75.34 น่าจะเป็นเพราะการจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเอง หรือเรียนเป็นกลุ่มมีการโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับคอมพิวเตอร์ ได้สัมผัสและมีปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนคอมพิวเตอร์ตลอดเวลา มีการแจ่มผลย้อนกลับทันที และให้แรงเสริมซึ่งสอดคล้อง หลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ในปัจจุบันที่มุ่งเน้นความสำคัญที่ตัวผู้เรียนโดยเปิดโอกาสให้เลือกเรียนตามความถนัดและความสนใจ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในทุกกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาความสามารถในการแสวงหาความรู้ และการนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ รวมทั้งปลูกฝัง ความมีคุณธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรักศ วชิระสมบุรณ์. 2546, กมล บุตรแสง. 2545, ณัฐมน กลั่นทิพย์. 2545, ภูวนิตย์ เดือนนิลย์. 2544, จุฑาทมาศ ชัญญะพิเชษฐ. 2544, สุภาวดี เพชรน้อย. 2545 และ รุ่งฤดี จุลพงษ์. 2542

3. ด้านความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย พบว่า โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้มากขึ้น ได้เรียนรู้ร่วมกัน มีความสุขในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ โคอเฮน, (Cohen, 1994 : 178-A) ที่ได้ทำการวิเคราะห์ผลงานวิจัยของนักวิจัยหลายท่าน และมีความเห็นว่าการเรียนแบบร่วมมือสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ของนักเรียนช่วยลดความขัดแย้งและการแข่งขันของสมาชิกในห้องเรียนรวมทั้งก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ได้เพิ่มขึ้นสร้าง

สัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อนคู่ทีม ช่วยให้นักเรียนที่เรียนอ่อนได้เข้าใจ เนื้อหาและได้เรียนรู้จากเพื่อนวัยเดียวกัน และนอกจากนี้ความสนใจเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ เนื่องจากความสนใจเป็นแรงผลักดันที่กระตุ้นให้บุคคลกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยให้บรรลุผลสำเร็จ ด้วยดี รวมทั้งการศึกษาในรายวิชาต่าง ๆ ความสนใจจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจพึงพอใจต่อการเรียน ซึ่งจะส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนชุมชนบ้านลาด การที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ควรพิจารณาบริบทที่เหมาะสมกับผู้เรียน โดยเฉพาะกิจกรรมที่ใช้ฝึกในบทเรียน อาจมีการปรับเปลี่ยน หรือเพิ่มเติมเพื่อความเหมาะสมได้

1.2 การเรียนรู้แบบร่วมมือผู้เรียนต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองในวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ และปฏิบัติตามคำชี้แจงในกลุ่มมีการเรียนรู้ด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนทุกข้อ จึงจะได้ผลการเรียนที่แท้จริง

1.3 ข้อควรพึงระวังในการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูผู้สอนควรเอาใจใส่ช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างจริงจัง และอนุญาตให้ศึกษาเพิ่มเติมได้นอกเวลาเรียน

1.4 การใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนกับวิชาภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องนำเข้าสู่บทเรียน ตลอดจนทั้งมีการทบทวนและการแนะนำคำศัพท์ยากและประโยคที่ยาก ชับซ้อนก่อนให้ผู้เรียนใช้บทเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการทดลองใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือผู้สนใจอาจทำวิจัยซ้ำในบริบทอื่น หรือใช้วิธีการเรียนรู้อื่น ๆ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ควรทำการวิจัยทดลองเปรียบเทียบวิธีการเรียนรู้ หรือทดลองกับผู้เรียนหลายกลุ่ม จะทำให้ผลการวิจัยน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

2.3 ควรนำเกมและเพลงมาใช้ในบทเรียนเพื่อเพิ่มความสนใจและเกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุข อันจะส่งผลต่อประสิทธิภาพของบทเรียนและสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน